

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in valja s poštinje vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., za pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., na drugo izvenzvezniško deželo 6 K. Izber hoči sam pač, plača za leto samo 3 K. Naročnim se posilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odprevedi. — Deležniški „Katalitskega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta štev. 5.

Bogatstvo se ne vrati. Razumevana pisma se ne sprejema.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta štev. 5.

Vspremo naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopnega poštovanja za enkrat 15 v., za dvakrat 25 v., za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprajnamo do srede opoldne. — Nasaprte reklamacije so poštinje preste.

Štev. 12.

V Mariboru, dne 23. marca 1905.

Tečaj XXXIX.

Kaj reče naš kmet?

Kdor hoče svoje pridelke, recimo živino, sadje, prodati izven naše države, mora plačati na meji po trgovinskih pogodbah dolčen znesek v denarju, kar imenujemo carino. Med avstrijsko in ogrsko državno polovicu dosedaj ni bilo nobene carine, ampak vsi ogrski pridelki so se lahko pri nas in naši na Ogrskem prodajali in kupovali, ne da bi trebalo na mejah plačevati pristojbino. Toda mogoče je, da se bo to razmerje kmalu spremenilo.

Pri zadnjih državnozborskih volitvah so zmagali na Ogrskem Košutovci, ki nočejo z nami Avstriji nič več skupnega imeti razven osebo cesarjevo. Dosedaj imamo namreč z Ogrji skupaj vse zunanje zadeve, kupčijske in in druge pogodbe s tujimi državami, vojsko in mornarico, denarno gospodarstvo za skupne potrebščine, denar in denarno veljavno, železnice, ki se dotikajo obeh državnih polovic in splošne postave o vojaštvu. Vsega tega nočejo Košutovci imeti več skupno z nami, ampak sami za se, le vladarja hočejo imeti še istega, kakor mi Avstriji. Seveda jim zadnjega nihče ne verjame, kajti kadar bo prišel čas, bi tudi vladarja odslovili ter si ustanovili ljudovlado.

Košutovci torej zahtevajo ločitev Ogrske od Avstrije. Naš cesar se je že izjavil, da jim pač dovoli ločitev, le vojaštvo še mora ostati skupno in tudi zastopstvo naše države na

zunaj. Vsled tega bi ne bilo nemogoče, da se Avstrija in Ogrska kmalu vsaj gospodarski ločita, to se pravi, da si postavita svojo carino in da tudi z drugimi državami sklepata trgovinske pogodbe vsaka za se.

Kaj reče naš slovenski štajerski kmet na to, če se gospodarski ločimo? Ali bo mu hasnila ali bo mu škodila taka ločitev? Na to se ne da odgovoriti natančno. Murski poljanec bo vesel, če se zaprejo meje ogrskemu žitu, ker bo potem dražje svoje žito prodajal. Sedaj pa mu dela ogrsko žito v tržnem svetu sploh in posebno še na radgonskem žitnem trgu veliko tekmovanje. A pohorski in savinjsko-planinski Slovenec ne bosta tega vesela, ker si morata žita kupovati in bi jima gospodarska ločitev podražila kup. Isto je z vinom. V vinogradnih krajih bi bili veseli, če ne bo smelo več ogrsko pristno in nepristno vino k nam, a kjer si vino kupujejo, tam ne bo veselja. Naši lesotržci gotovo ne bodo veseli, če se jim otežkoči s carino trgovanje po ogrskem in balkanskih deželah. Enako ima dvojno stran, solnčno za nekatere kraje, senčno za druge kraje, tudi trgovanje s sadjem, slanino, krompirjem, perutnino itd. Edino menda glede živine na Slovenskem Štajerju ni nasprotnih misli. Iz tega sledi: Slovenski Štajer v svojih pridelkih nima enotnega značaja, ampak je tako raznoličen, da je težko splošno odgovoriti, ali bi mu gospodarska ločitev z Ogrsko škodila ali ne! Nekaterim krajem bi pač škodila, drugim pa hasnila!

Kmetsko stališče na Slovenskem Štajerju bi menda bilo toraj edino to pravo, da si gospodarske ločitve ne želimo, vendar ne bojimo se je tudi ne tako, da bi se morali od Ogrov drago odkupiti, ako še hočejo nadalje ostati z nami skupaj.

Novi lovski zakon.

Govor deželnega poslanca dr. Jurija Hrašovca o priliku razprave o novem lovskem zakonu v štajerskem deželnom zboru.

Visoka zbornica! Reklo se je že, da je danes predležeči načrt lovskega zakona nastal iz pogajanja med strankami. Mi ga bomo tedaj, akoravno se ne more smatrati kot vzor zakona, odobrili in se bomo tudi udeležili podrobne debate. (Klici: Vrlo!) Res je, da nekateri določbe, kakor posebno § 21, 24 in 30, prav znamenito zboljšajo sedanje razmere, posebno določba, da se naj lovška zakupnina (najemnina) razdeli bodisi na podlagi velikosti zemlje ali zemljiškega davka, dalje določba, da se občinski lov tudi lahko zvrši po zvedencih, in posebno določba § 30, da se sme lov tudi dati v zakup (najem) po prostem dogovoru.

Nasprotno so pa spet druge določbe v tem načrtu, ki mi ne ugajajo. Seveda smo prepričani, da nam ni mogoče, jih predragačiti. To so posebno določbe o postopanju, kako je izvedeti in določiti odškodnino, namreč določbe o razsodišču (razsodnikih ali izvoljenih sodni-

LISTEK.

Na lov.

P. D.

(Dalje.)

„Če nam kaj pride na pot“, reče Janez pomembno.

Nu menim, da mi ne boste preveč škode naredili in da ne bo teklo preveč krvi.“

„Kdo pa ve?“ vpraša poštar prevzetno.

„Nu saj nič ne pravim. Kaj pa boste streljali?“

„Kar dobimo!“

„Ali hočete psa?“

„Seveda, seveda! Brez psa ni nič,“ govori Šmitek.

„Čakajte, prinesem vam orožje!“

Učitelj je porabil ta čas, da se je obrnil do tovarišev:

„Norčuje se iz nas! Glejte, da pride on v sramoto, a ne mi. Kar se meno tiče, jaz bom storil svojo dolžnost . . .“

Molčali so vsi.

„Napeti nam je treba vse sile. Ker če pridemo prazni, se nam bodo smejal. A tega ne smemo pustiti, tega ne! Upam, da se strinjate z meno! vsi?“

„Vsi!“ reče Šmitek.

„Kakor rečeno, kar se tiče moje osebe, vam povem, da se brez plena ne vrnem domov. In če zadenete še vi, gospod Janez, kako zverino, bomo že imeli kaj pokazati.“

„Saj smo širje!“ zamrmra Janez.

„Širje smo“, pritrdi učitelj. „Tudi na vas se zanašam, gospod Šmitek. Ali ste prvič na lovju?“

Če bi slavni občinski tajnik hotel govoriti resnico, moral bi pripoznati, da doslej še ni imel puške v rokah. A sramoval se je, to povediti med tako odličnimi lovci, za to je odločno pokimal z glavo.

„A, seveda! Večkrat že!“

„Potem je dobro. Nekaj vaje že imate. In to je dosti vredno. Vi pa, gospod Grčar, vem, da ne boste zaostajali. Pogumno naprej in z nami je sreča junaška!“

„Ahm!“ Prišel je ta glas iz poštarjevega telesa.

„Stvar je toraj dognana“, nadaljuje Čuš. „Seveda je odvisna lovška sreča tudi od drugih stvari, s katerimi je treba računati. Jako važna stvar na lovju je puška, in če ta ni dobra, ni upati na plen. Jaz bi znal o tem marsikaj povedati.“

„Pa dobre puške so redke“, reče Šmitek.

„Seveda so redke. Dandanes je dobra puška zlata vredna. Zato pa se ne more prekovati izid in uspeh lava.“

Ta hip je prišel župan s puškami.

„Gospod Čuš, vi vzemite to-le! Navadno streljam jaz žnjo. In kdo še nima puško? A vi, Šmitek! Čakajte, vam jaz nabašem!“

„Na videz je dobra puška“, sodi Čuš. „Upam, da tudi dobro meče.“

„Mislim da, samo zadeti je treba! Koliko patronov vzamete?“

„Vzamem več vrst. Morda pride kaj večjega.“

„Pa ne streljajte po nepotrebni!“

„Hvala vam lepa! Pojdimo! A potrpite še nekoliko, gospod Grčar, potrpite! Dopoldan je še dolgo in utrudili se boste po jarkih in goščavah dovolj.“

Poštar je namreč med tem potegnil steklenico in pil po malem iz nje.

„Za kratek čas, gospod Čuš!“

Gospod Čuš je samo zmignil z rameni in šel naprej. Župan pa se je smejal, videč, da bo še poštarju strašno dolg čas, ker ob polovici steklenice se ne bo mogel tolaziti celo predpoldne.

„Mnogo sreče!“ zaklical še je županov hlapec za lovci, ki so ponosno korakali v hrib.

kih); kajti mi smo prepričani, da se na mnogih krajih niti ne bodo našli možje, ki bi bili zmožni, prevzeti ta posel, možje, ki bi bili sposobni, izpolnjevati vse predpise pri razpravi, čeravno smo v drugem oziru zadovoljni, da ne pristoji več razsodba političnim oblastom, ker je taistih uradovanje bilo vsaj po naših skupnih veliko prepočasno. Želeli bi bili, da se bi bila preodkazala razprava v takih slučajih sodišču. (Medklic: „Odvetnikom!“) O, ne! Čisto lahko bi se bila sprejela določba, da se stroški za pravnega zastopnika ne povrnejo. Gospoda! Večina slučajev bi se vendar rešila v bagatelnem postopku in za bagatelne pravde se navadno odvetniki ne trgajo. Sicer je to še drugo vprašanje, je li bi bil poseben razloček med stroški bagatelne pravde in stroški obravnavne pred razsodiščem. To pa le mimogredé omenim; saj itak v tem obziru ni upati na kako spremembo in je mi tedaj ne boderemo predlagali.

Pač pa mislim, da smemo predlagati spremembe glede nekaterih drugih določeb, in upam, da bo večina visoke zbornice te predloge tudi sprejela.

Po določbi § 57 smejo občine, v katerih se prebivalstvo večinoma peča z vinorejo, iztrebiti zajec v svojem obsegu. (Medklic: „Spada v podrobno debato!“) Mislim, da pribranim gospodom časa, če prednašam sedaj že naše dotične predloge. Mi želimo in predlagamo, da se ta pravica podeli tudi občinam, v katerih se prebivalstvo zelo peča s sadjero; mi bomo tedaj stavili v tem oziru pri tej točki preminjevalni oziroma dodatni predlog. Kot take občine bi se morale smatrati posebno tiste, v katerih se goji sadjereja v takem obsegu, ki je za gospodarske razmere dotične občine veleka pomena. Obstoji li ta okolnost ali ne, to naj bi se določilo ravno tako kakor gledě vinoreje. Prepustilo bi se naj to ravno oni isti oblasti, ki mora potrditi dotični občinski sklep.

Tako je prepričena vsaka samovoljnost; kajti v takih slučajih storil bi najprej občinski odbor dotični sklep in potem bi se še le moral odobriti ta sklep od okrajnega glavarstva. Zloraba bi bila nemogoča.

Dalje grajamo določbo § 62 v prvem odstavku, ker smo mnenja, da se otroci, ki morajo še hoditi v šolo, ne bi smeli rabiti kot gonjači. Stavili bomo tedaj tozadevni spremjevalni predlog.

(Konec prihodnjih.)

Rusko-japonska vojska.

Vrhovni poveljnik general Kuropatkina odstavljen, to je najzinimivejša vest iz bojišča. Dne 16. t. m. ga je car odstavil in na njegovo mesto začasno postavil generala Lineviča, dozdajšnjega poveljnika I. armade. Kdo bo na

Kuropatkino mesto prišel kot stalni poveljnik, se še dosedaj ne ve. Govori se, da general Dragumirov ali pa veliki knez Nikolaj Nikolajevič, vrhovno vodstvo vojaških operacij Linevič, prvi šef generalnega štaba Suhomlinov, drugi šef generalnega štaba Saharov. Poveljniki treh armad Kaulbars, Grippenberg in Heršelman.

Dne 12. marca l. l. je prevzel general Kuropatkina vrhovno poveljstvo. Že takrat je priporočal ruskemu ljudstvu potrpljenje. S tem je pokazal, kako dobro je poznal ruske razmere v Vzhodni Aziji. Vedel je, da so ruske čete v Vzhodni Aziji malenkostne, da komaj zastonujejo za varstvo železnice. Pred topovi Sovražnika je moral zbrati svojo armado, vedno se skrbno izogibajoč odločilne bitke, preden se ni za to čutil dovolj močnega.

Toda niti Bog ne naredi vsem ljudem prav, kaj še le človek. Nezadovoljneži so začeli vzdigati glave, ker se je Kuropatkina vedno umikal. Hoteli so zmag, ker niso poznali težkega položaja ruske armade. Neki dopisnik pripoveduje, da se je Kuropatkina kljub svojim načelom, se vedno umikati, dokler ne pride ugoden čas za odločilni udarec, vendar vsled vednega godrnjanja odločil, sprejeti pri Mukdenu bitko, v kateri je pa bil vsled japonske premoči premagan.

Prihodnji poveljnik bo imel mnogo lažje stališče. Našel bo organizirano rusko armado, oslabljeno japonsko pa precej daleč od domovine, kar otežkoči njeno dovažanje. Najhujše čase je prestal Kuropatkina in kar je ta sejal, bo njegov naslednik žel.

Umikanje se vrši, kakor poročajo iz Petrograda, sedaj v najlepšem redu. Japonci vsled utrujenosti niso mogli močno pritiskati za umikajočimi Rusi. Na vsakem ugodnem kraju se ustavijo Rusi ter odbijajo Japonce. Tako se poroča, da so pri reki Fanho imeli Japonci 1000 mož izgub. Kje se bodo Rusi zbrali in ustavili, se ne ve. Bržkone še le pri Harbinu.

Kuropatkina se poslavljajo od armade.

Neki ruski poročevalec piše o tem: Kdor je videl Kuropatkina pred odhodom v Harbin, pravi, da je napravil nanj jako žalosten vtisek. Oči njegove so medle in leže globoko v votlinah. Kuropatkina je dejal k svojim spremjevalcem: „Vso zalogo velikih križev sem razdelil med najpridnejše med pridnimi. To je bilo moje zadnje delo kot armadni poveljnik“. Nato so v Harbinu navzoče čete defilirale mimo Kuropatkina, ki jih je žalostno gledal. Kuropatkina je stal pri odprtih vratih svojega železniškega voza, pozdravljal vojake in jim klical besede tolažbe in navdušenja. Ko je zadnji oddelek prikorakal mimo njega, je odvezal sabljo in jo oddal adjutantu z

„Kam pa naj gremo mi?“

„Vi pojrite kar tu spodaj naprej. Jaz grem za vranami, če kaj zadenem, potem pa pridem čez vrh za vami. Čul bom tako, če bo kdo kaj strejal.“

To rekši je Čuš odšel proti vrhu, kamor je bila letela jata vran. Svojim priateljem se je takoj pokazal veščega lovca. Puško je nosil v roki, vedno pripravljeno na strel, telo upognjeno, klobuk potlačen na čelo. Tako je lazil oprezzo in počasi dalje.

Njegovi priatelji so šli po slabo uhojeni gozdni cesti naprej. Gledali so sicer mnogo, a videli malo. Šmitek, ki se je menda hotel posebno odlikovati, vodil je s posebno vnemo ona dva. Z očmi je hotel predreti vejevje, z ušesi vjeti vsak najmanjši šum. Ali samo veter je lahno vel skozi listje.

„Tu morajo biti veverice,“ šepne naposled Janezu.

Ta mu pritrdi.

„Kraj je res kakor nalašč zanje!“

„In koliko je žira po tleh!“

„Le pazite, gospod Šmitek!“

„Da, tu morajo biti veverice!“ prikima poštar.

(Dalje.)

izrazom, o katerem adjutant pravi, da ga ne more ponoviti. Poroča se tudi, da je bil Kuropatkina pri slovesu od svojih vojakov zelo ginjen ter je vzklknil: „Kaj bo sedaj z armado?“

Zakaj je bil Kuropatkina odpoklican?

Iz Petrograda se poroča, da je dobil car dne 16. t. m. od Kuropatkina brzojavko, v kateri prosi, da bi smel en mesec prebiti v Petrogradu na počitku. Car je bil vsled tega silno nejevoljen. Pokliče k sebi generala Hessja, Kuropatkina prijatelja, in mu pokaže brzojavko. Jezni car je lastnoročno napisal dve brzojavki, eno za Kuropatkina, ki mu naznanja, da sprejme njegov odstop, drugo za Lineviča, ki ga imenuje za nadpoveljnika armade. Kuropatkina usoda je bila odločena v malo trenutkih. Od druge strani pa se poroča: V kronskem svetu, ki se je vršil v Carskem selu pod carjevim predsedstvom, se je med drugimi vršil tudi sledenči prizor: Došlim generalom je bilo naročeno, posvetovati se izključno le o sredstvih za nadaljevanje vojske. V glavni seji je car sam izpregovoril: „Gospoda moja! General Kuropatkina je duševno pobit. Toda v tem trenutku je njegov ugled dvojen, kajti še sedaj spoznam velike usluge, ki mi jih je doslej izkazoval v vojski. On mi podaja svoj odstop. Ne pozabite pri njegovi nesreči na njegove velike kreposti! Dovoljujem Vam, da se takoj pričnete posvetovati o tem, naj se li pusti Kuropatkina vodstvo armade.“ Vsi generali so bili silno ginjeni. General Dragomirov je izpregovoril prvi; v kratkem je orisal Kuropatkino delovanje ter slednjic predlagal, da se ga odpokliče. Tem izvajanjem so se pridružili tudi drugi generali, nakar se je z vsemi proti trem glasovom sklenilo, odpoklicati Kuropatkina.

Kuropatkina poveljnik I. armade.

Predno se je Kuropatkina odpeljal iz Harbina, brzojavil je carju, naj ga pusti na bojišču, ki je za njega sveto mesto, če tudi kot prostega vojaka. Prosil je, da mu da poveljništvo I. armade, katero je prej poveljeval Linevič. Ker je Linevič tudi to prošnjo podpiral, je car v to privolil.

Državni zbor.

Imunitetni odredi.

Nekateri državni poslanci razčalijo zunaj zbornice to ali ono osebo; a sodnija sme preganjati poslanca še le potem, kadar je k temu dovoljenje dala poslanska zbornica. Obstoji pa poseben odsek poslancev državnega zabora, kateri presoja, ali se naj poslanec izroči sodniskemu preiskovanju ali ne. Ta odsek se imenuje: imunitetni. Ta odsek je predložil zbornici, naj se sodišču izroči poslanec grof Sternberg. Tega poslanca je v nekem časniku razčalil židovski dopisnik Peniček. Grof Sternberg ga sreča v zborničnem poslopu ter mu odmeri par gorkih za ušesi. Peniček išče sodnijske pomoči. Vsenemški poslanec Hauck se je pa pregrešil mnogo hujše. Hauck je v svojem protestantovskem časniku grdo sramotil presvetno Rešnje telo. Državni pravdnik zahteva od poslanske zbornice, naj se mu izroči ta grdi poslanec. Imunitetni odsek je po večini glasov sklenil, vgorditi tej pravični zahtevi. A gotovo se bojo vsenemški in socijaldemokrati poslanci ustavljal v zbornici, izročiti svojega pajdaša sodniji. Vsaj so se temu ustavljal že v odseku njihovi pristaši.

Proč od Ogrske!

Vsled novih državnozborskih volitev na Ogrskem je ondi zdaj v večini tista stranka, ki bi rada takoj doseglj, da se Ogrska popolnoma ločijo od Avstrije, toraj, da imajo Ogrska od naše avstrijske popolnoma ločeno ogrsko vojno, svoj lastni denar, da se pobira na Ogrski meji carina za stvari, ki se tje uvažujejo. Ogrska in Avstrije bi imeli le še skupnega vladarja. Ker toraj Ogrska delajo na to, da se ločijo od Avstrije, se je dozdevalo primerno nemško narodni stranki v avstrijski poslanski zbornici, da je po dr. Deršati vložila tale predlog: „naj se izvoli od-

V.
V gozdu je gospod Čuš še enkrat sprevaril:

„Sedaj pa le pozor, gospoda! Streljali bomo na vse, naj si bo ptič ali kaj drugega. Na lov je treba paziti na vse! Če se zaziblje veja, če zašumi listje, na vsak glas je treba poslušati. Ne govorite preglasno, da lahko čujemo vsak šum!“

„Kaj pa pes?“ šepeče Šmitek.

„Psa bom imel jaz pri sebi,“ odgovori učitelj. „Mislim, da nima nikčesar proti temu.“

„Jaz že ne,“ mrmra poštar.

„Torej je dobro. Le pazite! V kratkem pridemo v smrečevje, morda dobimo tam kako veverico.“

Po kratkem molku je gospod Čuš nadaljeval svoje podučno predavanje.

„Če kdo kaj ustrelji, naj takoj zopet nabave, ker ni vselej, da je žival mrtva. Sicer imamo vsi dvocevke, toda gotovost je vselej dobra reč. Merite pa le dobro, da ne kvarimo zastonj smodnika!“

„Gospod Čuš, vrane!“ vzklknje Šmitek.

„Ali gremo nanje?“ vpraša Janez.

„Čakajte, da vidimo, kam se vsedejo“, odgovori učitelj. „Le počakajte! Koliko jih je? No, ni ravno predaleč! Jaz pojdem nanje!“

sek 48 članov, kateri prevdari vse naše državne razmere in nasvetuje zbornici vse to, kaj moramo storiti v Avstriji v slučaju, če pride do ločitve z Ogri. Dne 14. marca je dr. Deršata v temeljil ta predlog in se je o njem obširno razpravljalo. Če se ločimo od Ogrov, bomo pri tem le imeli dobiček. Dokazano je, da mi v gotovem denarju vsako leto za Ogre plačujemo pri skupnih zadevah po 50 milijonov več, kakor bi bilo treba. Mažari pa za to dobro, katero vživajo od Avstrije, surovo ravnajo s tamošnjim prebivalstvom. Nemcev, Slovakov, Slovencev, Hrvatov, Rusinov in Rumunov je mnogo več na Ogrskem, kakor Mažarov; a ti nemažarski narodi nimajo sploh nobene pravice. Mažari že komaj čakajo, da Slovani zginejo iz ogrske zemlje. Izmed 400 državnih poslancev so pri zadnjih volitvah komaj nemažarski narodi spravili v državni zbor 11 svojih mož. — Kako so si pa pridobili Mažari takšno oblast ne le nad ogrskimi nemažarskimi narodi, ampak sploh nad celo našo monarhijo? Po nesrečni vojski med Avstrijo in Nemčijo l. 1866 se je poklical v Avstrijo saksonski nemški baron Beust, ki je Ogrom podelil vse pravice, katere so zahtevali. Takrat so imeli v dunajski poslanski zbornici velikansko večino nemški liberalci, ki so pa k vsemu prikimali, kar je predlagal ta nemški baron. Slovenci so se z vso močjo upirali razdelitvi Avstrije v dve polovici; toda brez vspeha. Kar so zakrivili Nemci l. 1867, to pobijajo zdajšnji avstrijski liberalni Nemci. Toda prepozno je! Kar smo Avstrijani Ogrom do zdaj plačevali prav po nepotrebni, to je zgubljeno za vselej, čepravno je eden izmed nemških govornikov pri tej razpravi zaklical, „da nam morajo Mažari vse zopet povrniti; potem naj hodijo z Bogom!“

Razmère med Avstrijo in Ogrsko.

Razprava o predlogu poslanca dr. Deršata, da se izvoli poseben odsek 48 članov, ki naj presodi položaj med Avstrijo in Ogrsko in predlaga zbornici, kaj se naj ukrene, še ni končana. Govorniki vseh strank se oglašajo k besedi in očitajo Mažarom vse krivice, katere je pretrpela Avstrija v dobi od 1867, kar se je sklenila prva pogodba med obema državnima polovicama. Mi smo plačevali, Ogri pa komandirali. Krščanski social. Axman je omenjal, da je bil prvi dr. Lueger, ki je l. 1892 opozarjal na v nebo kričeče krivice, katere mi Avstrijci prenašamo radi Ogrske nagodbe. Toda v avstrijski zbornici ni smel takrat nikdo kaj očitati Ogrom. Čisto prav, če se ločimo od njih, kar oni sami tako glasno zahtevajo; Avstrijci bomo samo le na dobičku. Potem ne bojo več uvažali Ogri svoje živine, svojega žita in vina v Avstrijo brezplačno, kakor do sedaj. Slovenski poslanec dr. Šušteršič je dokazoval, da Ogri niti resno ne mislijo na to, da bi se ločili od Avstrije, če tudi kričejo tako. Če hočejo imeti lastno vojno, bojo vsaj po 100 milijonov kron več za njo plačevali, kakor danes. Kaj bo pa potem z Bosno in Hercegovino? Avstro-Ogrske monarhije več ne bo, kateri je izročila Evropa ob svojem času upravo teh dveh turških pokrajin. Pogodba med Avstrijo in Ogrsko je bila nesrečna za nas, ker je bil vedno avstrijski cesar pod pokroviteljstvom ogrskega kralja; kar so Ogri velevali, to se je zgodilo nam na škodo. Mi terjamo toraj popolno enakopravnost z Ogri ali pa ločitev od njih.

Proračunski odsek

pretere precej pridno državni proračun za leto 1905. Želijo, da konča svoje delo do velike noči; po praznikih bi se pečala z njim poslanska zbornica. Te dni se bo v tem odseku rešilo tudi vprašanje o celjskih nemšk o-slovenskih spodnje - gimnazijiskih razredih. Leta 1902 je poslanska zbornica z večino 33 glasov sklenila, da spodnja gimnazija mora ostati v celjskem mestu. Žal, da so se dali nekateri slovenski politiki od vlade speljati tako daleč, da so privolili v stavbo poslopja za slovensko - nemško gimnazijo v celjski okolici. Vlada je na to postavila v proračun zdaj že tretjekrat: „Za stavbo gimnazije zunaj Celja: 10.000 K.“ Ta postojanka se

je prvokrat vtilotapila za l. 1903, drugokrat za l. 1904; a v teh dveh letih pa sploh ni bilo radi obstrukcije proračunske obravnave. V kako prijetnem položaju bi se nahajali glede te zadeve Slovenci, če bi se ne bile vršile omenjena popolnoma nepotrebna in nesrečna pogajanja!

Iz proračunskega odseka smo zvedeli, koliko naša državna polovica plačuje vsako leto za pokojnine svojih uradnikov. L. 1895 so znašale pokojnice 35 milijonov — danes pa znašajo že 68 milijonov. In pri tem položaju se zahteva, od neke strani, naj se službena leta uradnikom znižajo od 40 let na 35 let, pokojnine se njim pa naj pomnožijo! Še celo finančni minister dr. Kosel sam se je vpri — vsaj za zdaj — tej zahtevi.

nas pa že poznamo razloček med rojenimi Nemci in takimi, ki se štijo kot „Nemci“, pa so slovenskega rodu. Govorijo sicer radi neko „nemščino“, ki je pa taka, da je joj. Bog ne daj, da bi jo dali psu, takoj je po njem! Toraj ne mesajte besedij. Proti poštencim Nemcem, ki hočejo mirno med nami živeti, nimamo ničesar, ves naš odpor je namenjen proti izdajicam našega rodu. Ako se bo pa kateri Nemec družil z nemčurško golaznijo in delal proti slovenskemu ljudstvu, potem seveda ne bomo delali razločka in ena jama bo odprta za vse.

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

Osebna vest. Okrajni komisar celjskega okraj. glavarstva dr. Adam Weiss pl. Schleussenburg je postal ministrski podtajnik v ministrstvu notranjih zadev. Imenovan je bil med političnimi uradniki v Celju še najbolj priljubljen, ker se je naučil skoraj popolnoma slovenski ter bil v uradovanju strogo nepristranski in ljubezniv. — Okrajni komisar dr. Rudolf Brešar je prestavljen od namestnika v Gradcu k okrajnemu glavarstvu v Celje. — Davčni pristav g. Alfred Drobnič, je prestavljen iz Celja v Št. Lenart v Slov. goricah.

Odlikovanje. Cesar je podelil g. Feliksu Stegnaru, c. kr. učitelju na moški kaznilnici v Mariboru, častno svetinjo za 40 letno zvestvo službovanje. Čestitamo.

Zaročil se je g. Ferdo Motnikar, urar v Dolu, z dospodično Tončko Goršek, gostilničarjevo hčerjo na Veterniku pri Kozjem. Čestitamo!

Mariborske novice. Mariborski župan, dr. Schmiderer, je dobil viteški križ Fran Josipovega reda, toda ne za uzorno županovanje, temuč zato, ker nabira kot blagajnik denar za „Rudeči križ“. — V pondeljek, dne 20. t. m. se je ustrelil v kavarni „Secession“ v Tegetthoffovi ulici 22 letni natakar Franc Šavkovič, ki je bil uslužben na kolodvorski restavraciji. Samomorilec se je najprej šampanca napil in na to se je ustrelil. Bil je takoj mrtev.

Sv. Peter pri Mariboru. V noči od 12. do 13. t. m. je ukradel neznan tat posetniku Mih. Kokolu v Metavi moško obleko in kolač kruha, med tem ko je imel gospodar opravek v hlevu. Upati je, da bodo zlikovca kmalo dobili!

St. Ilj v Slov. gor. Nemški Čeh Helčel, ki mu domovina ni dala potrebnega kruha in ga je potem nesreča zanesla v naše lepe Slovenske gorice, ki bi jih pa on rad preplavil in okužil z blaženo nemščino, ta mož je menda le začel spoznavati, da je pri nas popolnoma nepotreben. Kako rad bi videl svojo kobačo vedno polno, vse naj bi pilo le „nemško“ vino, vse naj bi jedlo le „nemško“ meso. Pa nihče ni tako žejen in lačen! Seveda si vsak pameten človek dobro premisli, prej ko zopet gre na limanice. Saj imamo svoj pregovor, ki pravi, da osel gre samo enkrat na led. Kdor gre dvakrat, je seveda že nekaj več. — To ve tudi nemški Čeh Helčel. In to je, kar mu dela toliko skrbi, da mu večkrat prav nič ne tekne tako priljubljena — če tudi ne ravno lepa — fajfca. Njegovo jezo pa mora čutiti celi Šentilj. Čujte! Ker ga nihče ne uboga, zato je odložil svoji odborniški mesti pri občini in pri krajnem šolskem svetu. Pa glejte smolo — Šentilj še kljub temu stoji! To pa še ni vse. Tudi drugi vidijo, da je nepotreben. Pretečeni teden so ga hoteli namreč kar na tihem ukrasti; ne vemo, kaj bi drugo v šoli iskali. Še ni dolgo, da je bil Sadu v taki nevarnosti, in zdaj pa so hoteli Helčlina. Svet je pač tako silno nehvaležen! Naše najbolj zaslужne može nam hočejo kar na tihem pokrasti, kam pa se naj potem obrnemo, kje naj iščemo take vzor-može? Jerum, jerum, to je pa že za počet!

Fram. Vsi tukajšnji treznomisleči narodni krogi obsojajo surove napade v zadnjih številkah „Slov. Štajerca“ na tukajšnjega g.

Dopisi.

Dobrna pri Celju. (Občinske volitve.) „Da bi h... tote volitve!“ Tako že kolnejo dobrnski nemčurji. Gre jim slaba. Ni uspeha, pa ga ni. Po vseh cestah jih vidiš, v vseh kotih širne dobrnske občine poskušajo, pa ne gre. Dobrnski Slovenci so bojda še „preneumni“, da bi „zastopili“, kaka nebesa jim obljudujejo nemčurji. Bolj butastih ljudi si pa tudi nemčurji niso mogli izbrati, da delajo za — nje. Večina jih hodi okrog, da bi se ga tu in tam nasrkali, potem naj že bo odbor slovenski ali nemški, si mislijo, da je le pijača in pa „groši.“ Plačani so bojda dobro, a kdo jih plača, to je še skrivnost. Da „ti višji“ ne bodo dali ne vinarja, o tem je vsak človek na Dobrni prepričan. Ali morebiti že delajo dolgove na račun občinske „kase!“ Bojda se je tistem slaba godila, ki je prodajal medvedovo kožo brez medveda. Še hujša bo z našimi nemčurji. A nekaj so nemčurki podrepni vendar dosegli, čepravno tega niso namerali, namreč to, da so vzbudili narodno zavest pri ljudeh, kjer je poprej ni bilo videti. Prišli so plačani nemčurki hlapci in rekli: „Ti, z Nemci moraš volit! Pirtovšeka moraš volit, pa Hasenbihla, pa Žumarja, pa Lalek, veš, to so naši možje, ti bodo skrbeli za občino. Doklad potem ne bo nobenih, dače nič več, še denarje bomo iz davkarje dobili. Veš, ta šola je za nič, novo, lepo nemško šolo moramo postaviti. Veš, pa nemški „birgarmajster“ mora biti, potem bo veselo na Dobrni. Če boš pa s „Slovencami“ volil, ti bodo v vinogradu kisle hruške rastle in volom bodo rastli rogovci na hrbtnu.“ Tako so govorili nemčurki modrijani in uspeh je bil ta, da bodo mnogi slovenski volilci, kateri poprej niso nikdar prišli k volitvi, sedaj prišli nalašč in slovensko volili, da vidijo, če se spolnijo nemčurska prerokovanja. Odgovor slovenskih mož je pa navadno ta: „Storili bomo po vzgledu Slovencev v Teharjih, Zrečah in Oplotnici, nemčurji pa naj imajo nemškega „birgarmajstra“, kjer ga hočejo. Tukaj smo mi gospodarji, ne pa tuji privandravci, ki so se nam zajedli v meso, kakor trtna uš v naše vinograde. Tako je, gospodje nemčurji: poglavari in hlapci! Slovenci ne komandiramo, kogar naj volijo Nemci v Gradcu ali na Dunaju za župana, pa tudi komandirati si ne damo od tujih ljudi, kdo bo pri nas župan ali odbornik. Ta bi bila lepa, da bi tuji ljudje, ki so prišli iskat kruha na Dobrno, da bi taki zapovedovali domačinom, ki so podedovali svojo slovensko posest od slovenskih staršev. Če vam ni kaj prav, le pustite nas in pojrite, od koder vas je veter prinesel; mi smo poprej živel brez vas in bomo tudi potem. Še to vam dovolimo, da vzamete seboj tiste svoje podrepni, ki so izdali svoj rod in svoj jezik. Ni se vam treba batiti, da bi kak petelin zakirkal za vami. Prej greste, boljše bo. Če se boste še pa delj časa obračali tukaj, prosimo vas, bodite bolj ponizni, zakaj tudi slovenska potprežljivost ima svoje meje in morebiti vam ni neznano za vsakega nemčurja strašno geslo: Svoji k svojim.“

Da se razumemo, dodamo še kratko opombo. Nemčurji se navadno imenujejo „Nemci.“ Pri-

nadučitelja Franca Pirkmajerja. V taki obliki se pač ne govorji o olikanem človeku! Nadalje pa so tudi prepričani, da naš g. nadučitelj ne potrebuje pouka o narodnosti od bivšega urednika ptujskega „Štajerc“, in da „Slov. Štajerc“ nihče ne podpira zaradi tega, da bi delal zgago in zmešnjavo v našem lastnem taboru.

Toča je šla v Framu v ponedeljek od 6.—7. ure zvečer tako močno, da je bilo videti še drugi dan, kakor da je zapadel sneg.

Umrl je v Frankovcih pri Ormožu posestnik in gostilničar, bivši orožnik in uradnik c. kr. sodnije v Ormožu g. Anton Otopec v 58. letu. Zapušča žalujočo udovo in pet otročičev. Boditi mu zemljica lahka! — Umrl je dne 19. t. m. v Gradeu, v bolnišnici usmiljenih bratov, profesor veronauka na ptujski gimnaziji č. g. Ferdinand Majcen v 49. letu. Rojen je bil pri Sv. Bolfenku na Bišu. Truplo so prepeljali v Maribor, kjer je bil pogreb včeraj popoldne. — Umrla je v Konjicah v ponedeljek, dne 20. t. m. gospa Ana Ogorevc, soproga trgovca in rodoljuba. N. v. m. p.!

Mrtvega je vozil. Dne 13. t. m. zvečer je vozil posestnik Kager iz Lučan bolnega posestnika Gödelna v mariborsko bolnišnico. Ko zavije v Mariboru proti bolnišnici, se ozre na bolnega Gödelna in vidi, da je ta že mrtev. Ker mrtvega trupla v bolnišnici niso hoteli sprejeti, ga je moral še isti večer Kager peljati na mariborsko pokopališče.

Strašna nesreča se je pripetila dne 18. t. m. v Dravcih pri Ptaju. Ondotni posestnik Jožef Korpič, premožen kmet, je isti dan vozil vino. Na nekem klancu je odpovedala zavora in Korpič je prišel pod voz, na katerem so bili trije polovnjaki vina, okrog 900 litrov. Nesrečnežu je eno nogo popolnoma zmečkalo, drugo pa na več krajih zlomilo. Težko, da bi ozdravel.

Nesreča. Posestniški sin Ivan Ogorevc iz Pišec se je peljal iz Zagreba v Brežice. Pred postajo Brežice mu odnese veter klobuk in Ogorevc skoči raz stopnice na vagonu, kjer je stal, da vjame svoj klobuk. Pri tem pa pade tako nesrečno z obrazom na kamenje, da se je precej močno opraskal.

Roparski napad. V Poljčanah je bil napaden in oropan 19letni tehnik Franc Plešišnik. Zamudil je vlak ter se šel v bližnji gozd sprehajat. Naenkrat je počil strel, ki ga je zadel v bok, in drugi strel, ki ga je samo oprasnil na vratu. Na to sta ga napadalca oropala denarja in drugih rečij, katere je imel seboj. Nerabno sta takoj proč pometala. Težkoranjenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico in je težko, da bo okreval. Napadalca pridno iščejo.

Napad. V nedeljo, dne 19. t. m. popoldne ob 2. uri je šel posestniški sin Jurij Kos iz Drašje vesi pri Celju skozi gozd blizu Petrovč. Naenkrat skoči iz gozda neznan mož, ki ga vrže na tla ter bije po njem z nekim kolom tako dolgo, da je nezavesten obležal. Ko je prišel Kos zopet k zavesti, je napadalec že izginil. Ranjenega so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer so dognali težke rane, posebno na levi roki, kjer so mu morali odrezati dva prsta, katera mu je napadalec zmečkal.

Napadel je kmet Massa iz Kranacha pri Arvežu hlapca Jožeta Arnuša iz Kicar pri Ptaju, ko se je ta vračal domu. Z nekim hlodom ga je tako pretepel, da mu je zlomil obe roki. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Samoumor radi uboštva. Iz Brežic se poroča: Tukaj bivajoči mizar Jožef Slodič se je lani ponesrečil. Prerezal si je tri prste na desni roki, vsled česar so ti prsti ostali trdi. Zaradi te napake je težko dobil delo in se mu je godilo vedno slabo. Minoli teden je ostavil svojo družino in šel v Ljubljano ali Trst dela iskat. Dne 19. t. m. je dobila družina vest, da se je v Juršah pri Ljubljani obesil.

Drevo na železnični tir so položili neznani zlikovci blizu Rogačke Slatine. K sreči je opazil strojvodja osebnega vlaka zjutraj

drevo. Posrečilo se mu je v zadnjem trenutku ustaviti vlak, sicer bi se bila lahko pripetila velika nesreča.

Ptujske novice. Čez pol milijona ima dolga naše majhno mestice in vendar mečejo naši mestni očetje denar skozi okno. V zadnji seji so dovolili nemškemu „šulfereinu“ 550 K. Da pa bi posebno pokazali svoje pristno nemško mišljenje, sklenili so še posebej darovati „šulfereinu“ 50 K. In zakaj? Zato ker nemška občina Eggenberg pri Gradcu ni hotela dovoliti podpore „šulfereinu“ z izgovorom, da neti to društvo med narodnostmi prepir. In temu društvu dajo ptujski mestni očetje 550 K in še povrh kakor nalašč 50 K, zato ker ni nemška občina Eggenberg nič dala. Torej ti ljudje podpirajo nalašč to društvo, ki neti prepir med narodnostmi. „Štajerc“, kaj praviš ti k temu? „Südmarki“, ki ima nalogo kupovati posestva slovenskih kmetov in jih oddajati Nemcem, so dali 50 K podpore. In „Štajerc“ hvali župana Ornika kot prijatelja slovenskih kmetov! Za protestantovske maše so darovali 50 K. Ti ljudje, katere „Štajerc“ hvali, kot največje prijatelje kmetov, podpirajo naši narodnosti in veri najbolj sovražne zavode in društva. Pokažite, naši somišljeniki, te vrste tistim zaslepljencem, ki se še pustijo za nos voditi od nemčurskega „Štajerca“. Naj spredijo svojo zmoto in naj obrnejo hrbet temu lažnjivemu listu!

Zakotni pisač je bil v Ptiju 51 letni Matej Mesiček od Sv. Petra na Medvedovem selu. Bil je že radi tega večkrat kaznovan. Dne 17. t. m. so ga zopet prijeli, ker je porabil denar, katerega je dobil od nekega posestnika za koleke.

V Oplotnici nimamo nobene slovenske gostilne, Dobnik in Založnik imata sicer slovenske napise, pa pri volitvah sta vselej pri nasprotni stranki. Slovenske gostilne so v našej občini samo: France Mlakar v Čadramu, Urban Stucin pri Novi cerkvi, Stefan Paurič in Janez Kmetec v Maloharni in Franc Gorenak po domače Zibernreich v Zlakovi.

Povodenj v Ljutomeru. Veliko škodo je napravila povodenj okoli Ljutomera vsled deževja od 2. do 5. t. m. Pot iz trga do kolidvora je uničena. Trideset ur ni mogla nobena pošta in tudi noben vlak v Ljutomer. Potniki, ki so hoteli tja, so morali v Radgoni čakati. Zimska setev je uničena, travnike in vrtove je pokrilo visoko blato. Povodenj se je razprostirala 13 kilometrov na dolžino in 4 kilometre na širino.

Kmetovalci, posestniki pozor! Vsako leto hodijo po slovenskih krajih neznan agentje tujih zavarovalnic ter silijo ljudi k zavarovanju. Tako se je pretečeno jesen zgodilo, da je nek neznan agent za neko žensko, ki biva v tujem stanovanju in nima nič imetja, predložil neko zavarovanje tujih zavarovalnic, ki je zavarovanje sprejela in zdaj meseca svečana za zavarovalnino tožila. Dotična oseba trdi, da ni mogla nikakšnega zavarovanja predlagati, ker nima lastnine in je nemščine celo nezmožna. Dobila je poziv k oddaljenemu nemškemu c. kr. sodišču. Toraj kmetovalci in posestniki, da se izognete takim neprilikam in tožbam pri tujih sodiščih, zavarujte svoja poslopja in imetja pri domačih zavarovalnicah.

Celjske novice. Od petka, dne 17. t. m. je napovedan v Celju pasji kontumac. — Minoli teden je kupil tukajšnji mizar Mojster Košelj v prodajalnici smodko, takozvan „kratko“. Pri kadencu pa se smodka naenkrat razpoči. Mož je dobil precejšnje opeklino v ustih in na bradi. — V torek, dne 14. t. m. se je pa razletela v rokah delavca Mihaela Ropotar vojaška patrona. Ropotar je patrona našel ter jih hotel izprazniti smodnika. Pri tem se mu je pa ena vžgala in ga hudo opekla. — V soboto, dne 25. t. m. priredi „Celjsko pevsko društvo“ gledališko predstavo. Uprizori se: „Vzgojitelj Lanovec.“ — Celjski župan Rakuš gre v Egipt. Začasno opravlja njegove posle dr. Gregor Jelenko. — Veselica „Slov. del. podpornega društva“ v dvorani Narodnega doma na dan sv. Jožefa se je

izborne obnesla. Na vzporedu je bila igra: „Mlinarjeva hči“ in petje, ki je posebno ugajalo. — Novo narodno gostilno otvori g. Jakob Omladič, posestnik v Gaberjah št. 28.

Dober prijatelj. Rudar Jamnišek iz Zabukovce pri Celju in posestnikov sin Skoberne iz Griž sta bila dobra prijatelja. Predpustom se je Jamnišek oženil z mladim dekletom, in na svatovščino je bil povabljen tudi Skoberne. Pred desetimi dnevi je moral Skoberne na orožne vaje; šli so vsi trije v neko gostilno, da še pijejo, predno se ločijo. Potem so šli narazen; Jamnišek je rekel, da mora na dom k svojim staršem, Skoberne je dejal, da gre v Žalec, odtod pa v Celje in Jamnišekova mlada žena je šla sama domov. Zaprla je hišne duri za seboj. Ni bila še dolgo doma, ko pride Skoberne za njo. Misila je prvi trenutek, da je prišel njen mož, a potem spoznala Skoberneto, ki je zahteval, naj mu odpre. Ni mu hotela ustreči, zato se je Skoberne razjezik, razbil vežna vrata, vdrl še v njeno stanovanje in jo vrgel iz prvega nadstropja skozi okno na cesto. Jamnišekova mlada žena si je zlomila nogo.

Predzrna šolarica. Dne 14. t. m. po poludne je na progi Zidanmost-Sisek ustavila vlak šolarica N. Baravič iz Sevnice. Stopila je namreč na sredo železniškega tira in vkljub piskanju lokomotive ni hotela zapustiti nevarnega prostora. Ko so ustavili vlak in skušali ujeti deklico, je hotela pobegniti.

Novi most čez Savo pri Brežicah, katerega bodo začeli graditi letos spomladi, bo dolg 500 metrov. Širokost mosta bo pet in pol metra in vsakih 50 korakov bo prostor za izogibanje. Stroški so proračunjeni na 450.000 kron. Most bo iz betona in železa.

Okrajni zastop Kozje. Okrajni odbor se je dne 9. t. m. sledče sestavil: načelnik č. g. župnik Tomazič, njegov namestnik g. dr. Jankovič, odborniki: Nj. visokost knez Windischgrätz, g. Jožef Černelč, trg. v Št. Petru, g. Elsbacher, trg. v Kozjem, g. Bovha, veleposestnik v Veračah, g. Stadler, veleposestnik in poštar v Št. Petru in g. dr. Barle, notar v Kozjem.

Spomladne orožne vaje se vrše v III. vojnem koru v sledečem času: pri infanterijski: za rezerviste od 15. do 27. maja, za nadomestne rezerviste od 15. do 27. maja in od 29. maja do 10. junija; pri lovecih: za rezerviste od 15. do 27. maja, za nadomestne rezerviste od 29. maja do 10. junija; pri poljskem topničarstvu: pri kornem top. polku št. 3 od 14. do 26. junija in od 26. junija do 8. julija, pri divizijskih topnič. polkih št. 7, 8 in 9 od 1. do 13. maja, od 15. do 27. maja, od 29. maja do 10. junija in od 12. do 24. junija in sicer za rezerviste in nadomestne rezerviste; pri trdnjavskem topničarstvu: pri trdnj. topnič. polku št. 4: za rezerviste in nadomestne rezerviste: od 1. do 13. maja, od 15. do 27. maja, od 29. maja do 10. junija, od 12. do 24. junija in od 26. junija do 8. julija; pri pionirski bataljonu št. 15: za rezerviste od 15. do 27. maja ozir. 9. junija. (Čas orožne vaje k pij. batal. št. 15 v Ptuj poklicanega moštva železničnega in brzjavnega polka bo določilo poveljništvo bataljona v dogovoru s polkom.) Pri trenetu: pri divizijski št. 3: za rezervne podčastnike od 1. do 28. maja in od 1. do 28. junija, za rezervne poddesetnike in prostake od 8. do 28. maja in od 8. do 28. junija, za rezervne štabne vodnike in voznike pri peščih od 3. do 15. in od 17. do 29. julija; pri saniteti: pri oddelkih 7, 8 in 9: za rezerviste od 1. do 13. maja, za nadomestne rezerviste od 15. do 27. maja, za taiste od infanterije od 1. do 13. maja.

Jadransko banko bodo ustanovili v Trstu Slovenci, Hrvati in Srbi. Vodja bo slov. odvetnik dr. Gustav Gregorin. Nemški listi so že začeli pisati proti zavodu in predbacivajo svojim somišljenikom, zakaj niso prej prišli na to misel, da bi prehiteli Slovane. Ako Nemci psujejo, je za nas Slovane vedno dobro znamenje.

Katoliška liturgika za šolski in domači pouk je ravnokar izšla. Knjigo je spisal g. profesor Jakob Kavčič. Kot učna knjiga je pripuščena po vis. ukazu c. kr. ministerstva za bogočastje in pouk z dne 17. svečana t. l. št. 3345. Knezoškofojski ordinariat lavantinski je odobril knjigo z odlokom dne 17. aprila 1904, št. 1191. Cena v platno vezani knjigi 2 K. Natisnila in založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Oddaja cepičev. V svrhu razširjevanja dobrih sadnih vrst oddaja sadjarsko društvo za srednještajersko brezplačno cepiče naših najboljših sadnih vrst na kmečke sadjarje in šolska vodstva. Prejemalec plača samo poštnino. Prejeti cepiči se morajo takoj po prejetju vzeti iz zavoja in do porabe tako shraniti, da se ne posušijo. Prosilci naj se takoj oglasijo: Obstbauverein für Mittelsteiermark. Gradec, Sporrgasse 11.

Društvena poročila.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Vuk Franc, posestnik v Sovjaku, kot kruh sv. Antona 2 K, dr. Rosina (pogodba Staub) 10 K, svatje na gostiji Hrastovec 5 K, Posojilnica v Brežicah 20 K, mladenič nabral na zborovanju kmetskega društva v Slovenjgradcu 4 K 10 v, Kavčič Mat., trgovec v Št. Juriju ob juž. žel. 4 K, svatje na gostiji P. Škamlec pri Sv. Petru niže Maribora 5 K 90 v, svatje na gostiji M. Makovec v Gerlovi 7 K 20 v, g. župan Janez Ogorec iz Rigonc je poslal 18 K 55 v, ki so se nabrale na gostijah pri Jož. Deržiču, pri Fr. Pinteriču in pri Marku Petriču, Posojilnica v Framu 30 K, pevsko društvo pri Mariji usmiljenja 2 K 40 v, svatje na gostiji Iv. Kežman v Malem Obrežu 13 K 20 v, iz Ljutomera: učitelj Zachrl 1 K, dr. Choupek 3 K, Ivančič Nina, učiteljica 2 K, Rožič Ant., posestnik 1 K, Razlag Erna, učiteljica 1 K, Wesner Josipina, učiteljica 1 K, Mihalič Matilda, učiteljica 1 K, Čagran Mart., urar 1 K, Robič Jan., ravnatelj 1 K, Karba Ivan, učitelj 1 K, Kocuvan Mat., c. kr. oficijal 1 K, Karba Martin, sedlar in posestnik 1 K, Vršič Alojzij, trgovec 60 v, Postružnik Marija, posestnica 1 K; dr. Klasinc, odvetnik v Gradeu 10 K, Roškar Davorin, kaplan 8 K, Fran K. 50 K, iz Hostinje vesi (župnija Slivnica) 4 vreče krompirja, dr. Rozina (pogodba Kozar) 10 K, Režman Julijana v Veržeju 4 K, miza korenjakov in gostje pri g. Gnilšku v Halozah 13 K, dr. Povalej 5 K, župnik Anton Kocbek 10 K, svatje na gostiji g. Fr. Pleško 8 K, neimenovan iz Slivnice 2 K, klub 40 K. Najprisrčnejša zahvala!

Slov. gosp. in izobr. društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora je začelo prav pridno delovati. Skoro vsako nedeljo se vrše predavanja, katerim so vzeti predmeti iz narodnega gospodarstva, društvenega življenja, raznih dnevnih vprašanj itd. Obisk je — ako vreme ne zadržuje — vsakokrat obilen. Možje in mladeniči, udeležujte se pridno tudi sami društvenega življenja, da bo Sv. Peter stal vedno kot nepremagljiva slovenska trdnjava pred Mariborom.

Odbor slov. kat. akad. društva „Danice“ za letni tečaj 1904/5 se je sestavil na občnem zboru dne 14. marca t. l. sledeče: stud. phil. Capuder Karl, predsednik, stud. phil. Božič Mirko, podpredsed., stud. ius. Hubad Josip, tajnik, stud. phil. Modic Izidor, blagajnik, stud. phil. Dolenc Ivan, knjižničar, stud. phil. Puntar Josip, gospodar.

Sv. Barbara v Halozah. Meseca prosinca je imelo tukajšnje bralno društvo „Naprek“ svoj redni občni zbor, pri katerem so se v odbor volili isti činovniki, kakor v prejšnjem letu. Po volitvi se je zbralo veliko število udov in ves odbor v gostilni. Kratkočasili smo se z govorji, tamburanjem in petjem. Skrbelo se je tudi za društveno blagajno; kajti na dražbi se je nabral lep znesek. Dne 26. svečana pa je priredilo društvo prvo veselico v tem letu. Vendar zopet enkrat! Tako po večernicah so se začeli zbirati domačini — pa malo jih je bilo, in gostje iz Ptuja, Leskovca, Sv. Marka

in Šmarjete v 4. razredu šolskega poslopja, kjer se je na ličnem odru uprizorila šaloigra „Mutec.“ Občudovali smo posebno mlade dilettante, ki so nastopili prvič na odru ter svojo nalogo tudi dobro rešili. Po predstavi smo se podali v gostilno g. Korenjaka, kjer se je razvila prav živahna zabava. Tamburaši so pridno brenkali, srečov je povzročil mnogo smeha in prostovoljna dražba je vrgla tudi v nikdar polno društveno blagajno nekaj kronic, kakoršnih si še Luka s svojim izbranim pričevanjem ni mogel pridobiti. Škoda, da se naši domačini v tako pičlem številu nedeležijo veselic, ki jih prireja bralno društvo. Prav primerna je bila igra za pustni čas, ko se ljudje najbolj ženijo. Ta prvi nastop naj bi mlade igralce navduševal za druge nastope in nadaljnje sodelovanje pri bral. dr., druge fante in dekleta kakor odrasle, še dosedaj neude — pa, da pristopijo kot udje k toli koristnemu bralnemu društvu ter sodelujejo za razvoj in povzdrogo domačega bralnega društva in tako ob enem za ves slovenski narod. Barbarčani, vse premalo se brigate za to društvo! Tako obljudena župnija kakor je naša, bi morala dati dosti več udov kakor jih je sedaj. Število udov bi moralno naraščati od leta do leta, ne se pa krčiti, kakor je žalibog pri nas. Pa menda le ni tega kriv ptujski „Štajerc“ in njegovi podrepniki, kali?! Ne dajmo se sramotiti od drugih društev, ki tako vrlo napovedujejo v vsakem oziru. Dandanašji mora že človek vedno kaj brati, seveda poštene časnike in knjige, sodelovati pri pevskih in tamburaških zborih ter se udeleževati narodnih shodov in veselic. Posebno mladina naj bi se bolj začela zanimati za nadaljno izobrazbo, katero nudijo posebno bralna društva. Čim več ko je udov, temveč bo tudi knjig in časnikov. V minulem letu se je izposodoilo nekaj nad 2000 časopisov in 900 knjig. Ni li to lepo?! Ali še lepše in veseljše bi bilo za naše društvo, ko bi se to število povečalo. Pa upati je in trdno pričakujemo, da se to še letos zgodi, kar bom z veseljem poročal. — Namén bralnega društva je tudi gojiti petje in tamburjanje. To je posebno pri nas mogoče. Naše ljudstvo ima izvanredno dober posluh ter tudi rado poje pri vsaki priliki. Vsak tujec rad pripozna, da v naši župniji lepo pojó, stari kakor mladi. Kjer pa je dober posluh doma, tam se tudi naj ustanovi pevski zbor. Ta imej nalogo, izvajati lepe, poštene narodne, pa tudi umetne, posvetne in cerkvene pesmi. Ni ga lepšega, kakor dobro ubrano petje. Česar pa človek ne zna, tega se naj uči. Ker kaže lepa pesem najsrcejša čustva, ima veliko pomena za splošno izobrazbo, za oplemenitev človeškega srca, pa tudi za izpodbujo narodne zavesti. Slovenec je rojen pevec in Bog poštenega veselja ne prepoveduje. Lepo petje poslušalce gane, očara in navdušuje. Dobri, izurjeni, olikani pevci so vse časti in hvale vredni, pa se ne prevzamejo ter živé v lepi složnosti med seboj; tudi se ogibljejo vsakega nespodobnega vedenja. Pri nas manjka močnega pevskega zpora, ki bi pa imel take pevce, ki vztrajajo, se ne vstrašijo nobene zapreke ter žrtvujejo tisti čas, ki je določen za pevske vaje. Prijatelji lepega petja! Pristopite k bralnemu društvu ter se obenem oglasite kot pevci! Tudi tamburaški zbor bi trebalo izpolniti. Toraj na noge, mladeniči in dekleta, možje in žene! Pristopajte v prav velikem številu k bralnemu društvu!

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem je priredilo na predpustno nedeljo in ponedeljek zvečer dve igri: „Jeza nad petelinom“ in „Vaški skupuh.“ Jednakih iger je že davno Kozje želeso in s pomočjo društvenih prijateljev so se ti dve igri še koj dobro obnesli. Gledališki oder se je postavljal v gostilni g. Gučeka. Vse se je zvršilo skoraj brez izjeme prav povoljno. Naši fantje, dekleta in gospodje kot igralci so dobro izvršili svojo težavno nalogu, posebno že zato, ker so prvič igrali. Vso čast in slavo prireditelju omenjenih iger in prisrčna hvala vsem igralcem. Obakrat je bila soba prenapolnjena radovednega občinstva. Pa zakaj bi ne, saj se še v Kozjem kaj takega ni igralo. Navdušenje gledalcev je bilo veliko. Kmalu

po veliki noči, najbrž na belo nedeljo, se bo zopet igralo, na kar že danes opozarjam vse čislane prijatelje bralnega društva. Pa to bomo že pravočasno naznanili in ne zamolčali, kakor smo storili pri teh igrah vsled raznih ovir, kar nam cenjeni društveniki in spoštovani gledalci nikar naj ne zamerijo. Do tedaj pa z Bogom in Marijo za našo slovensko domovino.

Studenice pri Poljčanah. V četrtek, dne 16. t. m. je prišel na povabilo bralnega društva v drugič k nam g. potovalni učitelj Franc Goričan iz Maribora. Poučeval je v vinogradih v Klečah o pomladanskih opravilih v goricah, posebno pa o obrezovanju vinske trte, ter nam razkazoval, kako jo moramo obrezovati, da dobro izrabimo njen rodovitnost in tudi les primereno močan ohranimo. Slišali smo nadalje, kedaj moramo v nizkih, kedaj pa o visokih goricah obrezovati in kakšna so znamenja zgodnje ali pozne rezave. Pa tudi v novih nasadih amerikanske trte smo izvedeli veliko, kako se naj ravna z njimi, da se dosežejo zaželeni uspehi. Slednjič smo slišali tudi nekaj o kmetijskih podružnicah in njih uspehih. Vse nas je prav zanimalo, zato smo tudi prav hvaležni g. Goričanu za njegov trud. Tretjič pride g. Goričan v nedeljo, dne 2. aprila po zjutrajnem sv. opravilu in bodo predaval o gospodarstvu in ustanovitvi kmetijske podružnice. Povabljeni ste tudi gospodinje, gospodarja pa naj iz župnije nobenega ne manjka. Tudi iz sosednjih župnij ste povabljeni. Slišali boste nekaj važnega in vlepomembnega za sedanje čase. Predavanje se bo vršilo v šoli kakor prvikrat.

Cerkvene stvari.

Pri Sv. Magdaleni v Mariboru bodo duhovne vaje pod vodstvom preč. g. P. Donata, gvardijana kapucinov iz Škofje Loke od 4. do 9. aprila; vsak dan štiri pridige.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Florijan na Boču 14 K, Ruše 23 K, Črešnice 7 K 44 v, Sv. Jurij pod Taborom 80 K, Sv. Jedert nad Laškim 10 K, Širje 10 K 20 v.

Umrl je v Studencih pri Mariboru č. g. Jakob Košar, umirovljeni župnik gornje-polskavski. Rajni je bil rojen pri Sv. Juriju ob Ščavnici dne 7. julija 1835. R. i. p.!

V Rim so potovali z romarskim vlakom č. gg.: Ivan Govedič, župnik v Šoštanju, Jožef Atteneder, župnik v Polzeli, Franc Cernenek, župnik v Cirkovcih in Evald Vračko, kaplan v Jarenini.

Gospodarske stvari.

Kmetijske razmere na Cvenu.

(Dalje in konec.)

Prekrasno mursko polje! Moj premili rodni zavičaj! Veselja se mi širi srce, ko te gledam poletnega dne, ko po tebi lahen vetrič zible težko rumeno klasje in ko brzi konjiči dirjajo po tvojih belih cestah. Kadar pa zagnre tihini rasko tvoje poljane v temno krilo, zadoni ubrana pesem tvojih bodrih mladeničev in brhkih deklet, vračajočih se s trudapolnega dela. Moja vroča želja je, ne le, da ohramš svojo dosedanje slavo, temveč, da tvoji prebivalci napovedujejo v svojem knetskem poklicu. V to pa je treba sloge in združenih moči. Ohranijo in branijo pa tudi naj naše največje svetuje, sv. vero in mili maternji jezik slovenski!

Rad bi tamkaj bil,
kjer po polju veter žene,
žitne valove rumene,
kjer vesela se glasi
prepelica: pet pedi!

Rad bi tamkaj bil!

V. Orožen.

Nova cerkev v Halozah. Kakor vedno gorkeje solnce izvabila majhne čebelice iz njihovih tesnih stanovanj, slično ne da miru našemu dičnemu g. J. Jurančiču, potovalnemu učitelju za čebelorejo, med stenami njegovega domovja. Njegovo srce ga miče ven v razne kraje naše lepe domovine; vleče ga med slovensko ljudstvo vabit in navduševat za čebelarstvo, za kmetijsko stroko, katera prinese pri neznatnem trudu marsikak vinarček. Tokrat je izvolil omenjeni gospod počastiti nas Novocerkovčane ter je pred

precej povoljno množico po napredku hrepe-nečih poslušalcev 12. t. m. poljudno razpravljal in dokazoval, da čebele ne koristijo samo z medom in z voskom, one pospešujejo tudi rodovitost sadnega drevja s tem, da prenašajo cvetni prah od cveta na cvet; dajejo pa tudi mislečemu človeku lepi vzgled blagodejne sloge, vztrajne marljivosti ter vzorne snage in reda. Nato je opisal seboj prinešene, od njega izdelane panje za šolo pri Novi cerkvi in priporočal ter vspodbujal navzoče, naj si omislijo slične panje, če hočejo imeti od čebel čim največ koristi. Podal je še tudi za čebelarja novinca zelo potrebne in zanimive poučne črtice, katere so lahko vsakega udeleženca prepričale, da umetna čebeloreja ni mučna, ampak nasprotno zabavna in tudi ne s tolikimi stroški združena reč. Menim, da je vsak od navzočih poslušalcev tekom opisanega predavanja postal več ali manj navdušen za umno čebelorejo. Nekateri so se precej po predavanju izrekli, da si hočejo enake panje narediti. Prav tako! Le precej na delo! Ako vam slabo vreme ne dopušča delati na polju in v vinogradih, lahko izvršite že letos, če ne več, vsaj dva panja. Da boste znotraj natančno in pravilno uredili, pridite radi jemati pri šolskem panju potrebno mero!

Tedaj le na delo, kajti resnobni so dni, A delo in trud nam ljubi Bog blagoslov!

Društvena naznanila.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Benediktu v Slovenskih goriščah, ustanovljena za župnije: Sv. Benedikt, Sv. Ano, Negovo, Sv. Anton in Sv. Trojico v Slovenskih goriščah, ima v nedeljo, dne 26. marca svoj letni občni zbor pri Sv. Benediktu ob 3. uri popoldne v čitalnici bralnega društva. Na vpredru so poročila o delovanju, volitev novega odbora, govor, deklamacija in petje. Zene, dekleta, pridite polnostilno na ta zbor!

Dekliška zveza benediktka ima v soboto, dne 25. marca po večernicah velezanimiv poučni shod.

Za slov. gosp. in izebr. društvo "Skala" pri Sv. Petru blizu Maribora se je nabralo na gostiji g. Jan. Fluher v Trčovi 390 K. Odbor izreka nabiratelju in dobrotniku najprisrčnejšo zahvalo. Živeli posnemovalci!

Listnica uredništva: Kuršenci: Razdaljivo! Poročajte nam večkrat! Pozdrav! — Sv. Benedikt v Slovenskih goriščah: Na željo dotednih, katere zagovarjate, ne moremo spregjeti. Pozdrav! — Pohorski: Prihodnjič!

Zahvala.

Slavna posojilnica v Konjicah je tudi letos blagovodila podariti "Bralnemu društvu pri Sv. Jerneju" 10 krov podpore, za kar se ji najiskrenje zahvaljuje odbor.

Posojilnica v Gornji Radgoni
registrovana zadruga z neomejeno zavezo vabi svoje zadružnike na

redni občni zbor

v četrtek 30. marca ob 10. uri predpoldne
v uradni pisarni hiš. št. 8. v Gornji Radgoni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Poročilo Zvezinega revizorja o reviziji.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva in računskih preglednikov.
6. Slučajnosti. — V slučaju neskljepnosti občnega zbora ob 10 uri se isti vrši isti dan ob 11 uri v smislu § 38 zadružnih pravil.

232 1—1

Načelstvo.

Tržne cene

v Mariboru od 11. do 18. marca 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		20	10	20	90
rž		16	—	16	80
ječmen		15	60	16	40
oves		15	80	16	60
koruza		17	20	18	—
proso		19	—	20	—
ajda		16	60	17	40
seno		4	80	5	60
slama		3	40	5	80
1 kg					
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	40	—	64
krompir		—	8	—	9
sir		—	84	—	72
surovo maselo		2	20	2	80
maselo		2	—	2	40
špeh		1	46	1	50
zelje, kisla		—	28	—	36
repa, kisla		—	20	—	24
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	48
kisla		—	54	—	64
100 glav.					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
jajce		—	6	—	—

Loterijske številke.

Line 18. marca: 82, 50, 60, 10, 51.
Trst 18. marca: 85, 43, 3, 87, 54.

Slovenci! Spominjajte se
„Zgodovinskega društva!“

Kupujte
NARODNI KOLEK!

Kathreinjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospodinjstvu, kadar se na-
pravila kavina pijača.

ooo
Zahvalejte le izvirne zavoje
z imenom »KATHREINER«.

Za spomladno setev

je

Tomaževa žlindra

zvezdna

znamka

najcenejše, fosforovo kislino imajoče umetno gnojilo za žitne in podzemeljske pridelke, vinograde in posebno še za detelišča in travnike.

129 4—4
Tomaževa žlindra, „zvezdna znamka“ iz tovarn v Berolinu ima v zalogi

trgovina z železnino, Merkur'

P. Majdič, Celje

in pošilja navodila zastonj.

Odjemalecem celih vagonov znižane cene.

Za Brežice imata prodajo gg. Uršič & Lipej. Za Vrantsko in okolico g. Fr. Oset na Vrantskem.

**Vsaka vreča je plombirana
in označena vsebina edinstvena.**

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izbirno proti hriposti in prehljenju. Letijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in štipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smeje manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaštorica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 duotat (12 steklenic) 4 K. { 4 duotat (48 steklenic) 14-60 K.

2 duotata (24 steklenic) 8 K. { 5 duotat (60 steklenic) 17- K.

3 duotata (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoči priznalih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato nabajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vpeshom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 20-12

Zdravje je največje bogastvo!

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA

• • • • • Vsaka beseda stane 2 vin. • • • • •

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravnštvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda so.

Stampilje iz kavčuka, modele za prediskarje izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15. 426 51-39

Zeljno seme (kaps) zanealjivo kajivo edino pravega Kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter roditi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj za loge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštnine prosti, Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašiju, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 808 18-16

Malaj najemninska hiša, z velikim vrtom, z lepimi sadnimi drevesi, vodnjak, gosp. poslopje in pol oralna njive, lepa lega, 15 minut iz mesta, se proda. Naslov v uprav.! 92 6-6

Vinogradniki I 16.000 amerikanskih trt: laški rilček, burgundec, žlahtnina, šipon, cepljene na portalis in montikolo, 100 komadov po 15 K divjake po 2 K Še ne izkopane, dobro zaraščene in lepo vkorenjene proda Jakob Vičar, gostilničar v Rotmanu, Sv. Lovrenc v Slov. gor., pošta Juršinci. 168 3-3

Lepa hiša nova, s 6 sobami, 1 kuhinjo, 3 kleti, oddaljena kakih 40 korakov od župnijske cerkve na deželi se proda. V njej je dobra trgovina in krčma, zraven nekaj njive in hlev. Cena 6900 K. Kje pove upravnštvo. 175 10-3

Capljene trte na Portalis in sicer: laški rilček, silvaner, traminer, šipon, burgunder beli, mali rilček, kraljevina in žlahtnina. Vse trte še so v trsnici, dobro zagnjene, najboljše kakovosti, prodaja I. vrste 100 kom. po 15 K, II. vrsto po 8 K. Ivan Cuš, župan in posest. trsnice v Hlaponchih, pošta Juršinci p. Ptuj. 176 6-3

Gostilna z lepo hišo, vrtoma in lepim sadonosnikom, s popolno koncesijo, tabaktrafiko in mala trgovina, na 1-pem kraju blizu mesta in kolodvora na Spodnjem Štajerskem, se po nizki cen proda. Zve se pri upravnštvo in pismeno Slov. Bistrica, posterestante 3000. 180 3-3

Novozidana hiša, najemninska, 1 nadstropna, nese lepo najemnino se takoj proda zaradi rodbinskih razmer, tudi se zamenja z majhno hišo v ali izven Maribora. Vpraša se: Lenaugasse 25. I. vrata 6. 183 3-3

Vinogradniki ki hočejo amer. divjake R močne in dobro vkorenjene nad 40 cm dolge kupiti, naj se pri podpisanim čim prej oglasijo. Cena je 1 K 20 v 100 komadov. Divjaki še so na stalnem mestu neizkopani. Martin Slodnjak, posestnik, p. Juršinci. 214 2-2

Lepo posestvo, tri četrt ure od Maribora v Razvanju blizu sole in blizu cerkve, je novo zidana hiša, zidan hlev za krave, nov skedenj, lepe brajde, mlad sadonosnik, dve njivi, en travnik, vse v lepem stanu, se po ceni proda. Več se izve pri gospodu Martin Pukl, občinskem predstojniku v Razvanju. 213 3-2

Dobrodočna pekarija z vsem k pekariji spadajočim orodjem se zavoljo družinskih razmer proda. Več pove Janez Ševeder, gostilničar, Tezno št. 99, Maribor. 201 3-2

Gostilna s hišo, 7 stanovanji, vrtom in lepim sadonosnikom, s popolno koncesijo, tabaktrafiko, na lepem kraju, tri minute od mesta Maribor, se zavoljo družinskih razmer po ceni proda. Sodi tudi za mesarijo in malo trgovino. Več pove iz prijaznosti Janez Ševeder, gostilničar, Tezno št. 99, Maribor. 202 3-2

Lepa hiša s poljem vred ali brez polja, lep vrt, gospodarsko poslopje, se proda. Več pove Janez Levart, Maribor, Gaswerkstrasse 19. 200 3-2

Hiša z gostilno, prodajo tobaka in špecerijsko trgovino se takoj proda ali da v najem. Vpraša se naj: Poberška cesta 46, Maribor. 198 3-2

Malo posestvo s hišico, s 2 sobama, vrtom, sadonosnikom, z vinskih brajdami ter nekaj njiv, primerno posebno za rokodelca ali umirovljenca se proda po nizki cen. Več se zve pri upravnštvo t. l. ali v trgovini z usnjem, glavni trg št. 14. Maribor. 205 3-2

Naznanilo. Sedaj se pri A. Strableku, trgovcu v Mariboru, glavni trg št. 20, pri "Angelju" vsakovrstno, sveže modno blago cenejše prodaja kakor pri vsaki prodaji. 203 3-2

Vinogradniki pozori Imam 15. tisoč cepljenega trsja, cepleno na Portalis, šipon rumeni, rizling laški, žlahtnina bela in rdeča, burgunder beli, lepo zaraščene in vkoričene. Prodaja 100 komadov 16 K, pri večjem ovtretju še ceneje Franc Erhartič, trtorejec, občina Zagorec, pošta Juršinci. 220 3-1

Capljene trte na portalis in sicer laški rizling, silvaner, šipon, žlahtnina, mali rizling, muškat, so debro zaraščeni in vkorenjene prodam 100 kdmadov 10 K I. vrste. Anton Krsjnc, Juršinci pri Ptuj. 231 2-1

Lepa družinska hiša z velikim vrtom se proda. Iliša je posebno primerna za mesarijo in gostilno. Naslov pri upravnštvo. 174 2-1

Kovačija v Velenju na lepem prostoru v trgu se takoj odda. Več se izve pri Barbari Šaloven v Velenju, 221 1-1

Velika gostilna v Gornji Radgoni pri frekventni okrajni cesti, zelo blizu železne postajo, blizu farne cerkve in mesta Radgona, tudi je zraven c. kr. spuščalna postaja z 5 zrebeci je pod ugodnimi pogoji za prodati, ali pa tudi pridnemu oštirju v najem ali pa na račun za dati. Ustmetne ponudbe pri lastniku Jožefu Škerlec tamkaj imajo prednost. 217 1-1

Lepa zidana hiša se proda v Studencih pri Mariboru, 10 minut od Jožefove cerkve s širimi stanovanji, rodotvitno njivo 1/4 orala, mesečna najemnina 46 K; vpraša se pri Francu Čerč, posestniku v Studencih. 230 5-1

Vinograd blizu 4 orale, s sadonosnikom, njivo, zidano z opeko krito hišo, veliko stiskalnico, 2 sobama in 2 kletima je na prodaj na Spodnjem Ilapju pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Cena 1200 fl. Naučnevi pogoji se izvije pri Antonu Žemliču v Murščaku pošta Radenci. 229 3-1

Uradnik z dobrimi spričevali išče primere službe. Pisati zna tudi s strojem. Naslov naj se pošlje uredništvo. 225 2-1

Služba organista se na Gomilskem takoj odda. Več cerkv. predstojništvo na Gomilskem. 222 2-1

Mlad oženjen ekonom išče službo v vinogradarstvu, sadjarstvu ali poljedelstvu. Nastop službe precej. Pisma pod "ekonom" na upravnštvo. 199 3-1

Lepa hiša s stanovanji, vodovodom in studencem, velika klet, vrt, svinski hlevi, se takoj po ceni proda. Naplačila je treba 2000 K. Hiša nese mesečno 64 K. Naslov: Likovski Terezija, Koroška ulica št. 106. 228 3-1

Hiša št. 137 v Studencih pri Mariboru v bližini cerkve sv. Jožefa in šole se proda. Hiša ima 4 stanovanja. 100 10-5

Posestvo na Sp. Koroškem v obsegu 37 oralov z vsem gospodarskim orodjem se da v najem. Posestvo ima tako ugodočno lego in je posebno pripravno za reje živine, ker je dosti paše. Naslov pove upravnštvo t. l. 170 3-3

Proste službe.

Oženjen ūfer išče službo, razume poljedelstvo, živinorejo, lesno kupčijo in vinarstvo. Nastopi službo sam ali z ženo. Naslov pove upravnštvo. 178 4-3

Ekonóm, kateri je dovršil kmetijsko šolo, z enoletno prakso in je zmožen tudi nemškega jezika išče v kratkem primerne službe. Naslov pri upravnštvo. 171 3-3

Mesarski učencev se takoj sprejme. Kje, pove Franc Čerč, posestnik v Studencih pri Mariboru. 192 5-3

Kovačkega pomagača, pridnega in izurjenega sprejme takoj Matej Brešgan, kovač v Orehovi vasi. Pošta: Hoče-Slivnica. 198 3-3

Mlad oženjen ekonom išče službo v vinogradstvu, sadjarstvu ali poljedelstvu. Nastop službe precej. Naslov pri uprav. 199 3-2

Deklica, zmožna slovenščine in nemščine se sprejme v uk v trgovini z mešanim blagom K. Zamolo, Fram. 196 2-2

Učenca sprejme Matija Hočevar, ključavničarski mojster na Ragošnici pri Ptuj. 195 2-2

Pet učencev sprejme takoj tovarna za izdelovanje poljedelskih strojev Jožef Pfeiferja v Hočah pri Mariboru. 206 3-2

Klučavničarski pomočnik se išče, isti mora biti popolnoma vesč v izdelovanju kakor tudi s popravili vsakovrstnih tehnic (vag), mora biti tudi trezen in zanesljiv. Delo trajno, plača po dogovoru. Ivan Rebek, kluč. mojster. Celje, Poljske ulice št. 14. 204 3-2

Uradnik z dobrimi spričevali išče primere službe. Pisati zna tudi s strojem. Naslov naj se pošlje uredništvo. 225 2-1

Služba organista se na Gomilskem takoj odda. Več cerkv. predstojništvo na Gomilskem. 222 2-1

Mlad oženjen ekonom išče službo v vinogradarstvu, sadjarstvu ali poljedelstvu. Nastop službe precej. Pisma pod "ekonom" na upravnštvo. 199 3-1

Zahvala.

Podpisemu je ogrsko-francoska zavarovalna družba "Franco-Hongroise" po svojem zastopniku g. Janezu Perku v Ptiju izplačala za moje dne 2. februar pogorelo hišo in gospod. poslopje zavarovalnino v moje popolno zadovoljstvo, čeravno nisem imel pravico tirjati nobene odškodnine. Zatorej se za to tej zavarovalnici tem potom javno zahvaljujem.

St. Lovrenc na Dr. pol., v marcu 1905.

Martin Predikaka, m. p.

Priča: 223 1-1
Jan Wreznik in Fr. Osterberger.

Vsem trtorejcem!

Podpisani še imam nekaj tisoč ključev za cepljenje I. vrste oddati. Cena: 1000 komadov 10 K. Kdor jih še potrebuje, naj se čim preje oglaši pri **Antonu Slodnjak**, trtorejcu pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. pošta: Juršinci pri Ptju. 226 2-1

Sester

velikonočnih pesmi

182 5-3 pesmi za mešane glasove. Uglasbil Ivan Ocvirk. Cena part. in 4 glasom 1 K 50 v, posamni glasi po 10 v. Dobri se še tudi od tega skladatelja **Petero mašnih pesmi** za mešane glasove. Part. in 4 glas 1 K 50 v. — Založil skladatelj pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9-60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5-60. 85 48-6

BENEDIKT HERL, posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gospodska ulica.

Oves

(Willkomm).

Ta težka vrsta ovsja obrodi v vsaki zemlji, zori zgodaj, kako bogati obrodi, da visoko, dobro slamo za krmo in se ne poleže. Ker se na redko seje, zadostuje na 1 oral 50 klg. Posilja se v vrečah po 25 klg za K 9, 50 klg za K 17, 100 klg. za K 32. Vzoreci po 5 klg franko za K 3-20 proti predplačilu. 86 8-6

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah, Štajersko.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**.

ZAHVALA.

Za izkazano sožalje povodom smrti našega prijatelja,
velečastitega gospoda

Jakoba Košarja,

župnika v pokoju,

izrekamo v imenu vseh sorodnikov vsem tistim našo
najprisrčnejšo zahvalo, ki so se udeležili pogreba.

Posebno hvalo izrekamo preč. gg. stolnemu proštu
Hergu, kanoniku Vohu, stolnemu župniku Moravcu in vlč.
duhovščini iz Selnic, Spodnje Poljske, Gornje Poljske,
Kamnice in Lembaha kakor tudi darovateljem vencev.

Studenci pri Mariboru, dne 18. marca 1905.

124 1-1

Žalujoči sorodniki.

VABILO na

redni občni zbor

Slovenske posojilnice pri Sv. Benediktu v Sl. g.
registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bode vršil v nedeljo,
dne 2. aprila 1905 popoldne ob pol 4. uri v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobrenje
letnega računa 1904. 4. Čitanje revizijskega poročila Zveze ter ukrepi
vsled istega. 5. Razni predlogi.

216 1-1

Načelstvo.

Vabilo na

IV. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju ob juž. žel.
registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrži dne
2. aprila ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih z
sledenim dnevnem redu:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo
načelstva. 3. Potrjenje letnega računa za leto 1904. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. — Opomba: Ako bi
občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje
na istem mestu z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa
ne glede na število udeležencev.

218 1-1

Načelstvo.

VABILO na

občni zbor

Posojilnice v Vitanji,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo v četrtek, dne
13. aprila ob 1. uri popoldne v posojilničnih prostorih.
Dnevni red:

1. Predložitev in potrjenje računa za l. 1904. 2. Razdelitev
čistega dobička: 3. Privoljenje renumeracije načelstvu in zaupnim
osebam. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev računskega pregledovalca in
njega namestnika. 6. Slučajnosti. — NB. V slučaju nesklepnosti
občnega zбора ob 1. uri, se isti vrši ob 2. uri popoldne po istem
dnevnem redu pri vsakem številu udeležencev.

219 1-1

Načelstvo.

Rumeni
bečelni vosek

kupuje vsako množino in plača po naj-
74 4-4 višji ceni

Jožef Dufek
Maribor, Viktringhofg. 30.

Kuverte
vsakojake vrste
priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Nobenega smrada več v pisoarjih in stra-
ničih! Isti izgledajo snažno pri porab

„Kragl-Waterloos Urinol“.

Od izvedencev priznan izdelek za mazanje pisoarjev in stranič. Prodajo ima samo
Alojz Jožef Riha, uradno konces. zavod za vpeljavanje plina, in vodo-
voda, stavbinski in orientalni in galanterijski klepar
v Mariboru, Koroška cesta št. 14. Priporoča se tudi v izdelovanju vseh v njegovo
stroko spadajočih del.

Priznan specijalist za napravo kopališčnih sob, klozetov, pisoarjev, za
vpeljavo plina (acetilin) in leseno-cementnih streh. Vsa instalacijska in kleparska
popravila točno in po ceni.

227 6-1

Proračuni in odgovori brezplačno.

Alojzij Pinter,

trgovec v Slov. Bistrici 207 5-2

priporoča celemu okraju svojo vedno novo lepo zalogo
vsakovrstnega blaga. Za spomladni čas vsake vrste poljskih
in vrtnih semen, posebno pravo, čisto, zanesljivo deteljno
seme, seme za oves itd. Veliko se proda Bartelnovega
prašeka za poklajo živini, svinjam in konjem.

Kupim vse poljske pridelke ter druge reči.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v
platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici 186 10-4

priporoča celemu okraju svojo vedno novo lepo zalogo vsakovrstnega blaga.
Za spomladni čas vsake vrste poljskih semen, posebno pravo, čisto,
zanesljivo deteljno seme, oves za seme itd. Veliko se proda Bartel-
novega prašeka za poklajo živini, svinjam in konjem.

Kupim poljske pridelke in vse druge reči.

Motorje

za plin, bencin, pretrolin in sesalne naprave
za plin od 2 do 50 konjskih moči, nove ali
že rabljene, izvrstne kakovosti priporoča spodnjestajerski zavod za
napravo in popravo motorjev gospoda

Karola Sinkoviča v Mariboru, Puffgasse 9.

Prevzame tudi prenarejanje motorjev za bencin v plinske sesalne
motorje, ki so najcenejša gonična moč, 1-2 v za 1 konjsko moč v 1
uri. Najbolje urejena popravljalnica za automobile, parne stroje in
parne kotle, sesalke, studence in vse gospod. stroje. 103 6-6

Semenje!

Najboljša

Semenje!

vrtna, poljska in gozdna semena, ki zanesljivo klijejo,
priporoča znana trgovina s semenom 188 6-2

M. Berdajs v Mariboru

Semenje!

na Zofijinem trgu.

Semenje!